

TER INFORMATIE

Aan
de staatssecretaris

118
10

notitie

Alleenstaande ouderkop (ALO-kop) en statushouders:
stand van zaken

Inlichtingen

Datum

17 oktober 2018

Notitienummer

2018-0000175140

Auteur

Van
directeur-generaal
Belastingdienst

Kopie aan

Inleiding

- In april van dit jaar heeft u, in overleg met uw ambtsgeenoot van Sociale Zaken en Werkgelegenheid besloten om de wetgeving rondom het partnerbegrip niet te wijzigen, naar aanleiding van het vraagstuk van de statushouders met een partner in het buitenland en de alleenstaande ouderkop (ALO-kop). De ALO-kop maakt deel uit van het kindgebonden budget (KGB). De KGB wordt uitgevoerd door de Belastingdienst/Toeslagen (B/T).
- Het besluit om het partnerbegrip ongewijzigd te laten betekent dat statushouders de eerder ontvangen ALO-kop moeten terugbetalen, indien zij een huwelijkse partner hebben (die ten tijde van de aanvraag in het buitenland verbleef).
- Daarnaast heeft u ook met uw ambtsgeenoot afgesproken dat de Belastingdienst/Toeslagen haar systeem uiterlijk per 1-1-2020 kan aanpassen, zodat de ALO-Kop apart dient te worden aangevraagd.
- In dit memo wordt van beide oplossingen de stand van zaken beschreven.

Kern

1. Maatregelen bij de terugvordering van de ALO-kop
- Afgesproken is om maatregelen in de voorlichtende sfeer te treffen zodat de statushouders weten waar zij hulp kunnen ontvangen bij het aanvragen van een (reguliere) persoonlijke betalingsregeling als de standaard betalingsregeling van de B/T voor hen niet haalbaar blijkt.
- De definitieve toekenningen van het KGB over 2016 en 2017 zijn voor deze groep statushouders aangehouden, in afwachting van de besluitvorming over de wijze waarop terugbetaling van de reeds ontvangen ALO-kop zal plaatsvinden. Overigens is het intussen duidelijk dat bij deze actie niet meer dan zo'n 200 aanvragers betrokken zullen zijn. De schatting vooraf was dat het om ongeveer 1200 aanvragers zou gaan. Dit verschil is naar verwachting te verklaren doordat de toeslag reeds in de voorschotfase is aangepast waardoor de definitieve toekenning niet tot een terugvordering leidt.

Beschrijving van de actie

- Vanaf 1 mei jl. is overleg gestart met maatschappelijke organisaties waar statushouders met vragen terecht kunnen (VluchtelingenWerk Nederland, COA, VNG). Dit overleg is gestart om invulling te geven aan de voorlichting richting statushouders. Het overleg is steeds constructief geweest. Uit het overleg bleek dat de belangrijkste boodschap aan de statushouders moest zijn om hulp te zoeken op het moment dat zij deze beschikking van de B/T

ontvangen. De hierboven genoemde maatschappelijke organisaties kunnen vervolgens helpen om (de reguliere) persoonlijke betalingsregeling aan te vragen, als dit van toepassing is.

- In veel gevallen zullen de statushouders niet voldoende inkomen hebben om de standaard betalingsregeling te kunnen voldoen. In het informatiepakket richting de achterban van de maatschappelijke organisaties wordt daarom aan de *persoonlijke* betalingsregeling veel aandacht besteed.
- De B/T informeert via zijn eigen netwerk van intermediairs zelf ook over deze actie. Denk hierbij aan de Toeslag Service Punten. Wanneer statushouders bij deze intermediairs aan kloppen kunnen ook zij – indien nodig – helpen met het aanvragen van de persoonlijke betalingsregeling. Daarnaast is het altijd al mogelijk om via de balies van de Belastingdienst hiervoor een afspraak te maken.
- Nadat de voorbereidingen zijn afgerond zullen de uitsluitingen worden verwijderd, waarna op 15 oktober jl. de Definitief Toekennen (DT) beschikkingen voor deze doelgroep zijn aangemaakt. De matdatum voor de DT beschikking is 2 november, voor de terugvorderingsbeschikking met de acceptgiro is dat 4 november.
- Vlak voor of tegelijkertijd met de beschikking van 2 november ontvangt de doelgroep een informatiebrief van B/T. Hierin staat vermeld waar zij hulp kunnen zoeken op het moment dat zij deze beschikking ontvangen. Wanneer statushouders (zelf of via een intermediair) een aanvraag voor een persoonlijke betalingsregeling indienen, zullen deze via het reguliere proces worden afgehandeld.
- Dit betekent dat de betalingscapaciteit wordt getoetst. Indien er geen betalingscapaciteit (bijvoorbeeld wanneer het inkomen alleen bestaat uit bijstand) is wordt er niet verder bemoeilijkt.

2. Systeemaanpassing bij B/T om toekomstige problemen zoveel mogelijk te voorkomen.

Beschrijving van de actie

- Op dit moment werkt de Belastingdienst aan een systeemaanpassing, die uiterlijk per 1-1-2020 is gerealiseerd. Er is voldoende IV-capaciteit beschikbaar om de systeemaanpassing te bouwen. De verwachting is dat de aanpassing ruim voor 1-1-2020 geïmplementeerd kan worden. De kosten van deze aanpassing van 1 miljoen euro komen voor rekening van SZW. Zij zijn de eigenaar van de KGB.
- De oplossing bestaat er op hoofdlijnen uit dat Belastingdienst/Toeslagen in de systemen een mogelijkheid creëert zodat mensen kunnen afzien van de ALO-kop als zij menen daar geen recht op te hebben. Toeslaggerechtigden (of hun intermediair) moeten hier zelf om verzoeken. Dit is noodzakelijk omdat B/T immers niet kan herkennen voor wie deze oplossing noodzakelijk is. Het probleem van het ontbrekende BSN voor de partners in het buitenland is met deze systeemaanpassing namelijk niet opgelost.
- Als toezichtmaatregel wordt nagedacht over het in beeld brengen en daarna actief benaderen van risicogroepen. Denk aan: "Kan het kloppen dat u een partner in het buitenland heeft. U kunt op de volgende manier afzien van de ALO-kop". Voor de statushouders is de idee dat samenwerking wordt ingericht met het bestaande Toeslagservicepunt bij het COA. Daar wordt nu reeds zorg- en huurtoeslag aangevraagd. Wanneer zij ook KGB voor deze doelgroep aanvragen, kunnen zij daarbij ook zorgdragen voor het afzien van de ALO-kop voor mensen met een partner in het buitenland. Door hun rol in het proces, beschikt COA over de noodzakelijke informatie.
- Tijdens het AO over de Participatiewet d.d. 12 september 2018 heeft de staatssecretaris SZW geantwoord op vragen van de Tweede Kamer hoe B/T in de toekomst dit probleem gaat voorkomen. In algemene zin heeft zij geantwoord dat de Belastingdienst werkt aan een oplossing en dat dit in goed overleg gebeurt.

Paraferenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 175140 Alleenstaande ouderkop (ALO-kop) en statushouders: stand van zaken
Nummer: 2018-0000026535
Algemeen taakverzoek: PODG: advies aan de dgBD om te paraferen. LK 18/10

Document: Alleenstaande ouderkop (ALO-kop) en statushouders: stand van zaken (2018-0000175140)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
	18-10-2018, 14:37	HDFEZ/Stukken VT
	18-10-2018, 13:43	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
	18-10-2018, 10:00	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen
	16-10-2018, 14:42	COMM voor DGBEL Paraferen
Bruinsma, SWFH (Erik) (MT)	15-10-2018, 18:55	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen
Uijlenbroek, JJM (Jaap) (MT)	18-10-2018, 15:51	DGBEL Paraferen
	18-10-2018, 15:21	COMM voor DGBEL Paraferen
	18-10-2018, 15:06	HDFEZ Paraferen

af 18/10/18